

Stabos kāpt neļauj

Arī meitenēm ir ko darīt elektrotehnikas lauciņā

Diāna Kārklīņa

«**VIDUSSKOLA** teicu, ka nekad nemācīšos neko saistītu ar fiziku, bet sanāca tieši pretēji.» saka Aiga Berjoza (21). «Man gan fizika ļoti patīka,» savukārt bilst Alise Indriksone (23). Abas meitenes nu satikušās uzņēmumā *Latvijas energoceltnieks (LEC)*, kur strādā par elektrības kalkuletājam. Gan Rīgas Tehniskajā universitātē (RTU), kur elektrozinātnes apgūtas, gan darbavietā, kas abām meitenēm ir pinnā, puīšu kolektīva ir izteikti vairāk, tomēr šajā tradicionāli vīrišķīgajā nozarē Alise un Aiga atradušas savu vietu. Esot pat ļoti interesanti, lai gan kāpšanas elektrības stabos un tranšēju rakšanas pietrūkst. «Divaini jau būtu skatīties uz sievieti stabā,» smaida Aiga, taču nenoliec, ka pamēģināt gribētos — pieredzes dēļ. Tas tomēr vairāk puīšu ziņā, bet meitenēm darba diēna lielākoties paiet pie datora — zīmējot shēmas, rakstot dokumentāciju un veicot aprēķinus.

Zīmē shēmas un rēķina

RTU Enerģētikas un elektrotehnikas fakultāte bija vienīgā, kurā Alise pēc vidusskolas beigšanas iesniedza dokumentus. Viņai izvēle bija skaidra, savukārt Aiga Jāvās pazīnas ieteikumiem — tas pastāstījis, ka profesija ir radoša, labi atalgota un perspektīva. Alise specializējās elektrotehnoloģiju datorvidībā, bet Aiga — enerģētikā un elektrotehnikā.

Uzņēmumā *LEC* meitenes nokļuvas katra pa savu ceļu. Aiga studēja akadēmiskā bakalaura programā, kurā prakse nebija paredzēta. Savu CV viņa tomēr tālredzīgi bija ielikusi darba sludinājumu portālā un 2.kursa beigās kādas lekcijas laikā saņēma zvanu no *LEC* ar piedāvājumu atnākt uz darba interviju. «Es pat biju aizmirsis par savu CV internetā.» Aiga saka, taču piebilst, ka piedāvājums nācis istajā laikā — viņa tieši meklējusi darbu vasarai. Rudenī, studijām atsākoties, darbavieta bijusi pretimnākoša, mācības ar darbu savienot neesot problēmu. «Es zinu, ka daudziem maniem kursabiļotiem tagad nesānāk atrast darbu, jo darba devēji nepieņem uz pusslodzi. Man šādas problēmas nav. Galve-

▲ «**NAV TĀ, ka kolēģi tikai pasaka — ņem un darl!**» atzīst uzņēmuma *LEC* elektrības kalkuletājas Aiga Berjoza (no labās) un Alise Indriksone. Darbabiēdri meltenēm labprāt palīdz un dod padomu.

FOTO — RAITIS PURIŅŠ, DIENA

nais, lai es visu laikā padaru,» atzīst Aiga.

Alise darbu *LEC* Spēka kabeļu departamentā sameklējusi pati pēc 2.kursa augstskolā. Viņai pieredze uzņēmumā jau ir nedaudz ilgāka nekā Aigai un arī pienākumu — vairāk. Alise stāsta, ka elektrības kalkuletājs ir tas pats, kas tāmētājs. «Man iedod būves elektroinstalāciju projektu, un es rēķinu, cik tas viss izmaksās. Vēl zīmēju shēmas apakšstacijām un transformatoriem, veidoju arī budžetu, taisu finanšu pārskatus.» Alises darbs vairāk saistīts ar būvobjektiem vēl plānošanas stadijā. «Pirms dažām dienām, piemēram, biju Salaspilī un skaitīju apgaismojuma balstus,» meitene smaida.

Aiga *LEC* pagaidām strādā pusslodzī, tāpēc ir palīgs vadītājam un zīmē shēmas, raksta izpildokumentāciju un vāc nepieciešamās atļaujas, lai izplānotās elektroinstalācijas varētu topošajā būvē izveidot. «Dažreiz darbu vadītāji paņem līdzi uz objektiem paskatīties, kā sadalnēs viss izkārtots, kur kurš kabelis ies, kā tie tiek samontēti.» Aiga no redzētā esot iespaidojusies, tāpēc arī bakalaura darbu rakstījusi par kabeļiem un savienoju-

mu uzdevām. «Ļoti interesanti. Man patīka.»

Kļūdities nedrīkst

Abas meitenes stāsta, ka augstskolā mācītais un darbā apgūtais viens otru papildina. «Kad nācu uz pārrunām, man parādīja shēmu un pavaicāja — ko jūs te zināt? Tad es vēl neko nezināju,» smaida Aiga. Alise piebilst, ka darbs sniedz ļoti labu pieredzi. Alise profesionālais maģistra grāds elektrotehnikā jau rokā, un pēc neliela atelpas mirkļa viņa plāno pamācīties kaut ko no finanšu jomas. Aiga, patlaban studējot maģistrantūras 1.kursā, nākotnē jau apņēmies iegūt vēl vienu augstāko izglītību ekonomiskā. Tas varētu noderēt, viņa uzskata. Abas elektrotehnikas speciālistes ir pārliecinātas — jo augstāka kvalifikācija, jo vairāk iespēju darīt ko nopietnu.

Līdz ar Latvijas būvniecības tempu sabremzēšanas darba Aigai un Alisei uzņēmumā kļūvis mazliet mazāk, taču par dīku sēdēšanu rokām klēpī gan jāaizmirst. Uzdotie darbi jāpaveic noteiktos termiņos, reizēm jāizstrādā vairākas objektu shēmas vienlaikus. Meitenēm vissistošākā darbā lie-

CV

Vārds, uzvārds: Alise Indriksone
Vecums: 23
Izglītība: profesionālais bakalaura grāds elektrotehnikā un elektroinženiera kvalifikācija, kā arī profesionālais maģistra grāds elektrotehnikā Rīgas Tehniskajā universitātē
Pirmals un pašreizējais darbs: elektrības kalkuletāja SIA Latvijas energoceltnieks Spēka kabeļu departamentā

CV

Vārds, uzvārds: Aiga Berjoza
Vecums: 21
Izglītība: bakalaura grāds elektrozinātnēs Rīgas Tehniskajā universitātē, patlaban studē RTU maģistrantūras 1.kursā
Pirmals un pašreizējais darbs: elektrības kalkuletāja SIA Latvijas energoceltnieks Spēka kabeļu departamentā

kas projektu dažādība, neesot arī divu vienādu shēmu. «Ar laiku, tikai uzmetot shēmai aci, jau vari pateikt, vai tajā nav ieviesusies kāda kļūda,» saka Alise. Darbs prasa lielu rūpību, jo kļūdas elektrotīklos uzreiz ir kā uz delnas. Svarīga arī izpratne un spēja loģiski domāt — nevar teoriju no grāmatas mehāniski īstenot praksē. Ir jāpadošas, ko un kā labāk darīt.

Tehnoloģijas elektrotehnikā nemainās tik strauji kā datoru pasaulē, tomēr iespēju pilnveidoities ir daudz. Tās arī Aiga un Alise ar prieku izmanto. Karjerai attīstoties, abas iecerējušas izaugt līdz veselu projektu vadīšanai.

«**Mācīties ir grūtāk, nekā iestāties. Bet man ir lepnums, ka to spēju»**
Aiga Berjoza

Darbs ārzemēs gan nevilinot. «Pašlaik pilnīgi apmierināta es, ko Latvija var šajā jomā piedāvāt,» teic Aiga, bet atzīst, ka puīšiem sāda interese varētu būt lielāka — āra darbos tehnoloģijas dažādās valstīs nedaudz atšķiras.

Abas jaunās speciālistes ar savu darbu ir ļoti apmierinātas. Viņas ir vienprātīgas, ka arī citām meitenēm, izvēloties profesiju, ir vērts palūkoties tradicionālu vīriešu nodarbu virzienā. «Vienalga, kādā uzņēmumā nonāksi, šajā jomā būs interesanti. Ir arī perspektīva — daudz jau nav tādu speciālistu kā mēs,» apgalvo Alise. «Mācīties šajā specialitātē ir grūtāk, nekā iestāties. Daudzi neiztur. Bet man ir lepnums, ka to spēju,» piebilst Aiga. ♦